

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 10 lipca 2019 r. *

Odwołanie – Konkurencja – Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki – Sektor instrumentów pochodnych, których stopy procentowe są wyrażone w jenach japońskich – Decyzja stwierdzająca naruszenie art. 101 TFUE i art. 53 porozumienia EOG – Odpowiedzialność ponoszona przez przedsiębiorstwo ze względu na rolę podmiotu ułatwiającego funkcjonowanie kartelu – Ustalenie wysokości grzywny – Obowiązek uzasadnienia

W sprawie C-39/18 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 22 stycznia 2018 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez B. Mongina, M. Farleya, T. Christoforou i V. Bottkę, działających w charakterze pełnomocników,

strona wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną są:

NEX International Limited, dawniej Icap plc, z siedzibą w Londynie (Zjednoczone Królestwo),

Icap Management Services Ltd, z siedzibą w Londynie,

Icap New Zealand Ltd, z siedzibą w Wellington (Nowa Zelandia), reprezentowane przez C. Riisa-Madsena, advokat, i przez S. Franka, avocat,

strona skarżąca w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: A. Prechal, prezes izby, F. Biltgen, J. Malenovský, C.G. Fernlund (sprawozdawca) i L.S. Rossi (sędziowie),

rzecznik generalny: E. Tanchev,

sekretarz: L. Hewlett, główna administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 14 lutego 2019 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 2 maja 2019 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: angielski.

Wyrok

- 1 W swoim odwołaniu Komisja Europejska wnosi o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 10 listopada 2017 r., *Icap i in./Komisja* (T-180/15, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”, EU:T:2017:795), w którym stwierdził on częściową nieważność decyzji Komisji C(2015) 432 z dnia 4 lutego 2015 r., dotyczącej postępowania na podstawie art. 101 TFUE oraz art. 53 porozumienia EOG (sprawa AT.39861 – Sektor instrumentów pochodnych, których stopy procentowe są wyrażone w jenach) (zwanej dalej „sporną decyzją”).

Okoliczności powstania sporu i sporna decyzja

- 2 Z okoliczności powstania sporu, które zostały przedstawione w pkt 1–21 zaskarżonego wyroku, wynika, że spółki: *Icap plc* (w której prawa i obowiązki wstąpiła spółka *NEX International Limited*), *Icap Management Services Ltd* i *Icap New Zealand Ltd* (zwane dalej łącznie „*Icap*”), wchodziły w skład przedsiębiorstwa świadczącego usługi maklerskie za pośrednictwem sieci głosowych i elektronicznych, a także zapewniającego obsługę ponegocjacyjną.
- 3 W spornej decyzji Komisja uznała, że *Icap* uczestniczył w popełnieniu sześciu naruszeń art. 101 TFUE i art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym z dnia 2 maja 1992 r. (Dz.U. 1994, L 1, s. 3), dotyczących manipulowania międzybankowymi stopami referencyjnymi *London Interbank Offered Rate* [LIBOR, stopy międzybankowej stosowanej w Londynie (Zjednoczone Królestwo)] i *Tokio Interbank Offered Rate* [TIBOR, stopy międzybankowej stosowanej w Tokio (Japonia)] na rynku instrumentów pochodnych, których stopy procentowe są wyrażone w jenach japońskich, stwierdzonego wcześniej w decyzji Komisji C(2013) 8602 final z dnia 4 grudnia 2013 r. dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 101 TFUE i art. 53 porozumienia EOG (sprawa AT.39861 – Sektor instrumentów pochodnych, których stopy procentowe są wyrażone w jenach japońskich).
- 4 W dniu 29 października 2013 r. Komisja wszczęła wobec *Icap* postępowanie w sprawie naruszenia.
- 5 W dniu 12 listopada 2013 r. *Icap* poinformował Komisję o tym, że nie zamierza skorzystać z możliwości przeprowadzenia postępowania ugodowego.
- 6 W dniu 4 lutego 2015 r. Komisja wydała sporną decyzję, w której nałożyła na *Icap* sześć grzywien na łączną kwotę 14 960 000 EUR za ułatwianie dopuszczenia się sześciu następujących naruszeń:
 - „naruszenia UBS/RBS z 2007 r.” w okresie od dnia 14 sierpnia do dnia 1 listopada 2007 r.;
 - „naruszenia UBS/RBS z 2008 r.” w okresie od dnia 28 sierpnia do dnia 3 listopada 2008 r.;
 - „naruszenia UBS/DB” w okresie od dnia 22 maja do dnia 10 sierpnia 2009 r.;
 - „naruszenia Citi/RBS” w okresie od dnia 3 marca do dnia 22 czerwca 2010 r.;
 - „naruszenia Citi/DB” w okresie od dnia 7 kwietnia do dnia 7 czerwca 2010 r.;
 - „naruszenia Citi/UBS” w okresie od dnia 28 kwietnia do dnia 2 czerwca 2010 r.
- 7 Punkty 18–21 zaskarżonego wyroku mają następujące brzmienie:

„18 Komisja przypominała na wstępie, że w myśl wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 23 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1/2003 (Dz.U. 2006, C 210, s. 2, zwanych dalej »wytycznymi z 2006 r.«) kwota podstawowa grzywny powinna być ustalana z uwzględnieniem kontekstu, w jakim naruszenie zostało popełnione, a także, w szczególności, wagi

i czasu trwania naruszenia, oraz że rola, jaką pełnił każdy z uczestników naruszenia, powinna być przedmiotem zindywidualizowanej oceny, odzwierciedlającej ewentualne okoliczności obciążające i łagodzące (motyw 284 [spornej] decyzji).

- 19 Komisja zwróciła uwagę, że wytyczne z 2006 r. dostarczają niewiele wskazówek odnośnie do metody obliczania grzywien nakładanych na podmioty, które ułatwiły popełnienie naruszenia. Zważywszy, że przedsiębiorstwo Icap prowadziło działalność na rynkach usług maklerskich, a nie na rynku instrumentów pochodnych opartych na stopach procentowych, Komisja uznała, że w celu ustalenia wielkości obrotu i kwoty grzywny nie może zastąpić cen instrumentów pochodnych opartych na stopach procentowych wyrażonych w jenach japońskich prowizją maklerską, ponieważ zamiana taka nie odzwierciedlałaby wagi ani charakteru naruszenia. Zasadniczo Komisja wywnioskowała stąd, że należy zastosować pkt 37 wytycznych z 2006 r., który pozwala na odstępnie od treści tych wytycznych przy ustalaniu kwoty podstawowej grzywny (motyw 287 [spornej] decyzji).
- 20 Ze względu na wagę rozpatrywanych zachowań i czas trwania uczestnictwa przedsiębiorstwa Icap w każdym z sześciu rozpatrywanych naruszeń Komisja ustaliła dla każdego z nich kwotę podstawową grzywny, a mianowicie 1 040 000 EUR dla naruszenia UBS/RBS z 2007 r., 1 950 000 EUR dla naruszenia UBS/RBS z 2008 r., 8 170 000 EUR dla naruszenia UBS/DB, 1 930 000 EUR dla naruszenia Citi/RBS, 1 150 000 EUR dla naruszenia Citi/DB i 720 000 EUR dla naruszenia Citi/UBS (motyw 296 [spornej] decyzji).
- 21 Co się tyczy ustalenia ostatecznej kwoty grzywny, Komisja uznała, że nie istnieją żadne okoliczności obciążające ani łagodzące i wzięła pod uwagę fakt, że pułap 10% rocznego obrotu nie został przekroczony (motyw 299 [spornej] decyzji). W art. 2 sentencji [spornej] decyzji nałożono zatem na skarżące grzywny, których ostateczna wysokość odpowiada ich kwotom podstawowym”.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

- 8 W skardze złożonej w sekretariacie Sądu w dniu 14 kwietnia 2015 r. Icap wniósł o stwierdzenie nieważności spornej decyzji lub, posiłkowo, o obniżenie kwoty nałożonych na niego grzywien.
- 9 Na poparcie tego żądania stwierdzenia nieważności podniósł on sześć zarzutów. W czterech pierwszych z nich zakwestionował zgodność z prawem art. 1 spornej decyzji, dotyczącego tego, czy doszło do popełnienia naruszeń. Zarzuty piąty i szósty zostały skierowane przeciwko art. 2 tej decyzji, dotyczącemu nałożonych grzywien.
- 10 W zaskarżonym wyroku Sąd, po pierwsze, stwierdził częściową nieważność art. 1 spornej decyzji i, po drugie, stwierdził nieważność art. 2 tej decyzji.

Żądania stron przed Trybunałem

- 11 Komisja wnosi do Trybunału o:
 - uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim Sąd uchyła w nim grzywny określone w art. 2 spornej decyzji;
 - oddalenie podniesionych przez Icap w skardze do Sądu zarzutów piątego i szóstego, dotyczących grzywien, oraz ustalenie odpowiedniej dla Icap kwoty grzywien w ramach wykonywania przysługującego Trybunałowi nieograniczonego prawa orzekania, oraz

- obciążenie Icap całością kosztów tego postępowania oraz dostosowanie zawartego w zaskarżonym wyroku rozstrzygnięcia o kosztach w celu uwzględnienia wyniku niniejszego postępowania odwoławczego.
- 12 Icap wnosi do Trybunału o:
- całkowite lub częściowe oddalenie odwołania;
 - obciążenie Komisji całością kosztów związanych z niniejszym postępowaniem, w tym kosztami poniesionymi w pierwszej instancji.

W przedmiocie odwołania

- 13 Odwołanie Komisji opiera się na jednym zarzucie, dotyczącym błędu w wykładni i stosowaniu orzecznictwa dotyczącego uzasadnienia decyzji nakładających grzywny.

Argumentacja stron

- 14 Komisja twierdzi, że Sąd naruszył prawo, orzekając, iż wysokość grzywien nałożonych na Icap nie została wystarczająco uzasadniona w spornej decyzji.
- 15 Instytucja ta podnosi, że w pkt 287–291 zaskarżonego wyroku Sąd oparł się na błędnej interpretacji obowiązku uzasadnienia. Jej zdaniem Sąd uchybił orzecznictwu wynikającemu z wyroków z dnia 8 grudnia 2011 r., Chalkor/Komisja (C-386/10 P, EU:C:2011:815, pkt 61), i z dnia 22 października 2015 r., AC-Treuhand/Komisja (C-194/14 P, EU:C:2015:717, pkt 66–68), zgodnie z którym ciężący na Komisji obowiązek uzasadnienia jest spełniony wówczas, gdy instytucja ta wskaże przedsiębiorstwu uznanemu za odpowiedzialne za naruszenie art. 101 TFUE elementy oceny, które umożliwiły jej zmierzenie wagi i czasu trwania naruszenia, przy czym wymóg ten nie zobowiązuje Komisji do wskazania w jej decyzji danych liczbowych dotyczących sposobu obliczenia grzywny.
- 16 Ponadto zdaniem tej instytucji w pkt 295 i 296 zaskarżonego wyroku Sąd nie uwzględnił wyroku z dnia 28 stycznia 2016 r. Quimitécnica.com i de Mello/Komisja (C-415/14 P, niepublikowany, EU:C:2016:58, pkt 53), z którego jednak wynika, że uzasadnienie aktu Komisji należy oceniać w świetle jego kontekstu, obejmującego wymianę korespondencji między tą instytucją a zainteresowanymi podmiotami, która mogła mieć miejsce zarówno przed wydaniem tego aktu, jak i po jego przyjęciu.
- 17 Komisja uważa, że w spornej decyzji wskazano w sposób wymagany prawem czynniki związane z wagą i czasem trwania uczestnictwa przedsiębiorstwa Icap w naruszeniu, a jej uzasadnienie jest w tym względzie porównywalne do uzasadnienia decyzji rozpatrywanej w postępowaniu, w którym zapadł wyrok z dnia 22 października 2015 r., AC-Treuhand/Komisja (C-194/14 P, EU:C:2015:717).
- 18 Komisja uważa, że wyszła poza to, co była zobowiązana uczynić, aby ustosunkować się do stanowiska Icap, które to przedsiębiorstwo stoi na stanowisku, że padło ofiarą różnicy w traktowaniu w stosunku do przedsiębiorstwa R.P. Martin, któremu również nakazano zapłatę grzywien w związku z jego rolą podmiotu ułatwiającego funkcjonowanie tego samego kartelu, lecz które, w przeciwieństwie do Icap, skorzystało z możliwości przeprowadzenia postępowania ugodowego.
- 19 Komisja przede wszystkim twierdzi, że przyjęła za podstawę obliczenia wartość sprzedaży i wielkość obrotów osiągnięte przez uczestniczące w kartelu banki w skali światowej. Następnie wzięła pod uwagę czas trwania uczestnictwa przedsiębiorstwa Icap w tym naruszeniu i, wreszcie, zastosowała obniżkę do hipotetycznej kwoty podstawowej w celu uzyskania ryczałtowej grzywny w adekwatnej i proporcjonalnej wysokości. Ta sama metoda została zastosowana do przedsiębiorstwa R.P. Martin,

przy poszanowaniu zasady równego traktowania. Niemniej jednak przedsiębiorstwo to skorzystało, w ramach programu łagodzenia sankcji, z obniżenia grzywny o 25%, jak również z wynoszącej 10% obniżki grzywny z tytułu postępowania ugodowego. Obroty przedsiębiorstwa R.P. Martin były ponadto blisko dwadzieścia razy niższe niż te osiągnięte przez przedsiębiorstwo Icap, zaś jego uczestnictwo w naruszeniu trwało około miesiąca, podczas gdy przedsiębiorstwo Icap uczestniczyło w nim przez ponad dwa miesiące.

- 20 Na wypadek gdyby Trybunał chciał w ramach przysługującego mu nieograniczonego prawa orzekania wydać rozstrzygnięcie w przedmiocie kwoty grzywien, Komisja wnosi o ustalenie kwoty każdej grzywny w kwocie proporcjonalnej do zmniejszenia przyjętych przez Sąd okresów trwania naruszenia, które mają powagę rzeczy osądzonej.
- 21 Icap utrzymuje, że powyższy zarzut jest bezzasadny.

Ocena Trybunału

- 22 Podniesiony w ramach odwołania zarzut dotyczy zasadniczo kwestii, czy Sąd błędnie ocenił zakres spoczywającego na Komisji obowiązku uzasadnienia, orzekając w pkt 287–296 zaskarżonego wyroku, że instytucja ta nie może ograniczyć się do ogólnego zapewnienia, iż kwoty podstawowe przyjęte w stosunku do przedsiębiorstw odpowiedzialnych, ze względu na ułatwianie funkcjonowania kartelu, za naruszenia art. 101 TFUE, odzwierciedlają wagę, czas trwania i charakter ich uczestnictwa w naruszeniach, jak również odstrasżający skutek grzywien, chociaż bezsporne jest, że kwoty te zostały określone za pomocą szczególnej metody, która nie została podana do wiadomości tych przedsiębiorstw.
- 23 Jak przypomniał Sąd w pkt 287 i 288 zaskarżonego wyroku, zgodnie z utrwalonym orzecnictwem uzasadnienie, jakiego wymaga art. 296 TFUE, powinno być dostosowane do charakteru rozpatrywanego aktu i przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała zaskarżony akt, pozwalając zainteresowanym poznać podstawy podjętej decyzji, a sądowi Unii dokonać jej kontroli. Nie jest konieczne, by uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne okoliczności faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia ustalone w art. 296 TFUE wymogi, winna nie tylko opierać się na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulującego daną dziedzinę (zob. m.in. wyroki: z dnia 2 kwietnia 1998 r., Komisja/Sytraval i Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, pkt 63; a także z dnia 8 maja 2019 r., Landeskreditbank Baden-Württemberg/EBC (C-450/17 P, EU:C:2019:372, pkt 87).
- 24 Obowiązek uzasadnienia ma szczególne znaczenie w przypadku decyzji nakładających grzywny na przedsiębiorstwa z powodu naruszenia art. 101 TFUE. Uzasadnienie decyzji jest obowiązkiem Komisji; do niej należy w szczególności wyjaśnienie wagi i oceny elementów, które wzięła pod uwagę. Okoliczność, czy akt został uzasadniony, jest badana przez sąd z urzędu (wyrok z dnia 8 grudnia 2011 r., Chalkor/Komisja (C-386/10 P, EU:C:2011:815, pkt 61).
- 25 Choć prawdą jest, że przy wyborze metody obliczania grzywien w przypadku naruszenia reguł konkurencji Unii Komisja korzysta z szerokich uprawnień dyskrecyjnych (wyrok z dnia 19 grudnia 2012 r. Heineken Nederland i Heineken/Komisja, C-452/11 P, niepublikowany, EU:C:2012:829, pkt 92 i przytoczone tam orzecznictwo), niemniej jednak w trosce o przejrzystość przyjęła ona wytyczne z 2006 r., w których wskazuje, z jakich powodów uwzględnia tę czy inną okoliczność naruszenia oraz konsekwencje, jakie można z nich wyciągnąć dla wysokości grzywny (wyrok z dnia 8 grudnia 2011 r., Chalkor/Komisja (C-386/10 P, EU:C:2011:815, pkt 59).

- 26 Wytyczne z 2006 r. opierają się zatem na wzięciu pod uwagę przy ustalaniu kwoty podstawowej nakładanej grzywny wartości sprzedaży towarów, których dotyczy kartel. W pkt 6 i 13 tych wytycznych wyjaśniono, że wartość tej sprzedaży w połączeniu z okresem trwania naruszenia „odzwierciedlają[...] zarówno gospodarcze znaczenie naruszenia, jak i stopień zaangażowania każdego z uczestniczących w nim przedsiębiorstw”.
- 27 Jednak metoda ta może czasem okazać się niedostosowana do szczególnych okoliczności danej sprawy. Ma to miejsce w szczególności w przypadku, gdy przedsiębiorstwo uznane za odpowiedzialne, ze względu na ułatwianie funkcjonowania kartelu, za naruszenie 101 TFUE, nie osiąga na rynkach objętych tym kartelem towarów żadnych obrotów. W odniesieniu do tego rodzaju sytuacji Trybunał rozstrzygnął, że użycie przez Komisję metody obliczania grzywien innej niż ta opisana w wytycznych z 2006 r. i ryczałtowe ustalenie, zgodnie z pkt 37 tych wytycznych, kwoty podstawowej grzywny nakładanej na przedsiębiorstwo, które poprzez swą działalność doradcą ułatwiło funkcjonowanie kartelu, było uzasadnione (zob. podobnie wyrok z dnia 22 października 2015 r., AC-Treuhand/Komisja, C-194/14 P, EU:C:2015:717, pkt 65–67).
- 28 Odnosnie do ustalenia zakresu obowiązku uzasadnienia ciężącego na Komisji w sytuacji, gdy odchodzi ona od przewidzianej w wytycznych z 2006 r. ogólnej metodologii, należy przypomnieć, że z orzecznictwa wynika, iż o ile decyzja Komisji, która pozostaje w zgodzie z utrwaloną praktyką decyzyjną, może zostać uzasadniona w sposób pobieżny, w szczególności poprzez odesłanie do tej praktyki, to w przypadku gdy taka decyzja idzie znacznie dalej niż wcześniejsze decyzje, Komisja musi dokładnie przedstawić swój tok rozumowania (zob. w szczególności wyroki: z dnia 26 listopada 1975 r., Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique i in./Komisja, 73/74, EU:C:1975:160, pkt 31; z dnia 29 września 2011 r., Elf Aquitaine/Komisja, C-521/09 P, EU:C:2011:620, pkt 155).
- 29 Należy też przypomnieć utrwalone orzecznictwo, zgodnie z którym wytyczne te ustanawiają normy postępowania dla pożądaney praktyki administracyjnej, od której Komisja nie może odstąpić w konkretnym przypadku bez podania powodów, które byłyby zgodne w szczególności z zasadą równego traktowania (zob. podobnie wyroki: z dnia 30 maja 2013 r., Quinn Barlo i in./Komisja, C-70/12 P, niepublikowany, EU:C:2013:351, pkt 53; z dnia 11 lipca 2013 r., Ziegler/Komisja, C-439/11 P, EU:C:2013:513, pkt 60 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 30 W przypadku gdy Komisja powołuje się na pkt 37 wytycznych z 2006 r., ma ona obowiązek przedstawić powody, które pozwoliły jej uznać, że szczególne okoliczności rozpatrywanej przez nią sprawy lub konieczność osiągnięcia skutku odstraszającego uzasadniają odstąpienie od zastosowania metody określonej we wspomnianych wytycznych, jak w istocie orzekł Sąd w pkt 289 zaskarżonego wyroku.
- 31 Ponadto ciężący na Komisji obowiązek uzasadnienia jest spełniony wówczas, gdy instytucja ta w swej decyzji wskaże elementy oceny, które umożliwiły jej zmierzenie wagi i czasu trwania naruszenia (wyrok z dnia 22 października 2015 r., AC-Treuhand/Komisja (C-194/14 P, EU:C:2015:717, pkt 68). Mimo że nie jest ona zobowiązana do wskazania wszystkich danych liczbowych dotyczących każdego z pośrednich etapów przyjętej metody obliczania nałożonej grzywny, to jednak powinna ona, jak orzekł Sąd w pkt 291 zaskarżonego wyroku, wyjaśnić to, jak wyważała i oceniała ona wzięte przez nią pod uwagę elementy sprawy (wyrok z dnia 8 grudnia 2011 r., Chalkor/Komisja (C-386/10 P, EU:C:2011:815, pkt 61).
- 32 O ile wskazanie tych okoliczności jest niezbędne, o tyle kwestię, czy jest to wystarczające, należy oceniać w świetle rozpatrywanych okoliczności i kontekstu, w jaki wpisuje się decyzja Komisji.
- 33 Niewątpliwie w sprawie, w której Komisja ustaliła w sposób ryczałtowy kwotę podstawową grzywny nakładanej na przedsiębiorstwo ułatwiające funkcjonowanie kartelu, Trybunał uznał za wystarczające uzasadnienie ograniczające się do wskazania, że przy ustalaniu tej kwoty uwzględniono wagę i czas trwania naruszeń (zob. podobnie wyrok z dnia 22 października 2015 r., AC-Treuhand/Komisja,

C-194/14 P, EU:C:2015:717, pkt 68, 69). Jednakże z wyroku tego nie można wywieść, że takie uzasadnienie jest wystarczające zawsze, niezależnie od szczególnych okoliczności rozpatrywanej sytuacji.

- 34 Ponadto w sytuacji, gdy Komisja odchodzi od wytycznych z 2006 r. i stosuje inną metodologię, bardziej dostosowaną do szczególnych cech sytuacji przedsiębiorstw, które ułatwiły funkcjonowanie kartelu, w świetle prawa do obrony konieczne jest, aby ta metodologia została ujawniona zainteresowanym, tak aby umożliwić im przedstawienie ich punktu widzenia na temat tych elementów, na których Komisja zamierza oprzeć swoją decyzję (zob. analogicznie wyrok z dnia 22 października 2013 r., *Sabou*, C-276/12, EU:C:2013:678, pkt 38 i przytoczone tam orzecznictwo). Ujawnienie tych elementów przyczynia się do zapewnienia bezstronności i do podwyższenia jakości decyzji Komisji, od której w ostatecznym rozrachunku zależą oczekiwania społeczeństwa oraz przedsiębiorców co do zgodności z prawem działań podejmowanych przez tę instytucję w dziedzinie prawa konkurencji (zob. podobnie wyrok z dnia 16 stycznia 2019 r., *Komisja/United Parcel Service*, C-265/17 P, EU:C:2019:23, pkt 31, 33, 34, 53).
- 35 W niniejszej sprawie bezsporne jest, że Komisja określiła kwotę podstawową grzywien nałożonych na przedsiębiorstwa Icap i R.P. Martin na podstawie tej samej metody, opracowanej specjalnie w celu uwzględnienia szczególnej sytuacji podmiotów, które ułatwiły popełnienie naruszenia, i opierającej się na pięcioetapowym teście, za pomocą którego można zmierzyć czas trwania i wagę ich uczestnictwa w rozpatrywanych naruszeniach. Okoliczności niniejszej sprawy różnią się bowiem od okoliczności rozpatrywanych w sprawie, w której zapadł wyrok z dnia 22 października 2015 r., *AC-Treuhand/Komisja* (C-194/14 P, EU:C:2015:717), w której Komisja zdefiniowała w sposób ryczałtowy kwotę podstawową grzywny nałożonej na jedyny podmiot ułatwiający funkcjonowanie kartelu w tamtej sprawie.
- 36 Ponadto w pkt 293 zaskarżonego wyroku Sąd podniósł, że w motywie 287 spornej decyzji „nie przedstawiono opisu preferowanej przez Komisję metody alternatywnej, ale ograniczono się do ogólnego zapewnienia, że kwoty podstawowe odzwierciedlają wagę, czas trwania i charakter uczestnictwa przedsiębiorstwa Icap w rozpatrywanych naruszeniach, jak też konieczność zagwarantowania, aby grzywny miały wystarczająco odstrasżający charakter”.
- 37 W świetle okoliczności prawnych przypomnianych w pkt 28–34 niniejszego wyroku Sąd słusznie przychylił się do oceny zawartej w pkt 294 zaskarżonego wyroku, zgodnie z którą, po pierwsze, „[w]obec takiego zredagowania motywu 287 [spornej] decyzji nie umożliwia on skarżącym zrozumienia zasadności preferowanej przez Komisję metodologii ani Sądowi – przeprowadzenia jej kontroli” i, po drugie, „[t]akim brakiem uzasadnienia dotknięte są także motywy 290–296 rzeczonyj decyzji, niezawierające żadnych informacji, które umożliwiałyby zrozumienie i zweryfikowanie znaczenia i wagi [i wyważenia] elementów uwzględnionych przez Komisję przy ustalaniu kwoty podstawowej grzywien, wbrew orzecznictwu [...]” (zob. podobnie wyrok z dnia 8 grudnia 2011 r., *Chalkor/Komisja*, C-386/10 P, EU:C:2011:815, pkt 61).
- 38 Wbrew temu, co twierdzi Komisja, obowiązek wystarczającego uzasadnienia wagi i wyważenia elementów uwzględnionych przez Komisję przy ustalaniu wybranej przez nią alternatywnej metody nie oznacza, biorąc pod uwagę orzecznictwo przypomniane w pkt 31 niniejszego wyroku, że ma ona obowiązek wskazania wszystkich danych liczbowych dotyczących metody obliczania grzywny albo też, że ma ona obowiązek szczegółowego wyjaśnienia przeprowadzonych przez nią na użytek wewnętrzny obliczeń. W niniejszej sprawie Komisja bynajmniej nie twierdziła, że wyliczenie pięciu etapów przyjętej metody alternatywnej, które przedstawiła dopiero na etapie postępowania przed Sądem, spowodowało ujawnienie przez nią danych liczbowych lub obliczeń wewnętrznych.
- 39 Komisja podnosi też, że Sąd nie uwzględnił informacji dotyczących metodologii obliczeniowej, które zostały przekazane wnoszącej odwołanie w ramach postępowania administracyjnego oraz na etapie postępowania sądowego.

- 40 Niemniej jednak, biorąc pod uwagę znaczenie, jakie ma obowiązek uzasadnienia z punktu widzenia względów przypomnianych w pkt 34 niniejszego wyroku, Sąd, nie dopuszczając się naruszenia prawa, rozstrzygnął w pkt 295 zaskarżonego wyroku, że o ile „uzasadnienie zaskarżonego aktu należy badać z uwzględnieniem jego kontekstu, o tyle nie można uznać, że przeprowadzenie [...] nieformalnych rozmów o charakterze sondażu może zwolnić Komisję z ciążącego na niej obowiązku wyjaśnienia w zaskarżonej decyzji metodologii, jaką zastosowała w celu ustalenia kwot nałożonych grzywien”.
- 41 Ponadto w braku jakichkolwiek wyjaśnień co do wagi i sposobu wyważenia elementów uwzględnionych przez Komisję przy ustalaniu metody obliczania kwoty podstawowej grzywny nałożonej na Icap Sąd w pkt 296 zaskarżonego wyroku słusznie orzekł, że „wyjaśnienie przedstawione w stadium postępowania przed Sądem nie może zostać uwzględnione w celu dokonania oceny, czy Komisja wypełniła ciążący na niej obowiązek uzasadnienia”.
- 42 W związku z tym należy oddalić jedyny zarzut odwołania jako bezzasadny.
- 43 Z całości powyższych rozważań wynika, że odwołanie należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

- 44 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 tego regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Icap wniosł o obciążenie Komisji kosztami postępowania, a Komisja przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

- 1) Odwołanie zostaje oddalone.**
- 2) Komisja Europejska zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Podpisy